

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту
економіки та менеджменту
Сергій ПОБИГУН
« 02 вересня » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	«Менеджмент»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська

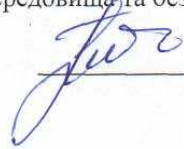
2025 р.

Розробник:

Доцент кафедри технології захисту навколишнього середовища та безпеки праці

к.т.н., доцент

iryna.perkun@nung.edu.ua

Ірина ПЕРКУН

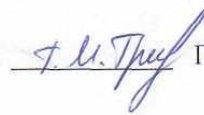
Схвалено на засіданні кафедри

технології захисту навколишнього середовища та
безпеки праці

Протокол від « 28 » серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

технології захисту навколишнього
середовища та безпеки праці

Галина ГРИЦУЛЯК

Узгоджено:

Завідувач кафедри

менеджменту та адміністрування
д.е.н., проф.

Ірина КІНАШ

Гарант ОПП

Ірина КІНАШ

1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета і завдання дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» є надання студентам знань, умінь і навичок для здійснення діяльності, в тому числі професійної, за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та призвести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку. Завдання курсу полягає у набутті студентами знань, вмінь та навичок вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі.
Посилання на розміщення дисципліни на навчальній платформі	https://dn.nung.edu.ua/course/view.php?id=3554
Попередні вимоги для вивчення дисципліни (пререквізити)	ПП.32 Виробнича практика
Постреквізити	ПП.27 Основи охорони праці
Результати навчання	ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації
Компетентності	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ФК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. ФК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності. ФК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
Підсумковий контроль, форма	Залік
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Комунікативні; логічного мислення; самодисципліни й самоконтролю; бажання вчитися та постійно розвиватися; здатність розуміти чийсь почуття і контролювати свої; здатність справлятися із серйозними змінами і зберігати працездатність; висока стресостійкість і тривале якісне виконання роботи тощо.

2 ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1) щодо відвідування занять і поведінки на них

Реалізація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам **«Положення про організацію освітнього процесу в ІФНТУНГ» зі змінами 2023 р. і 2024 р.**

(https://docs.google.com/document/d/1_qAaw1zMABBD9ZduSbD0vJ4OkeLoHAIt4DjABQIPjRI/edit).

Відвідування всіх занять з дисципліни відповідно до розкладу є обов'язковим. Відпрацювання пропущених з будь-якої причини занять регламентує **«Положення про відпрацювання студентами навчальних занять, що передбачені чинними навчальними планами»**, яке затверджено ректором 13.10.2015.

(https://drive.google.com/file/d/1Fbx_ZE1hiW-gFFg5fP9rRJ-4QY-0zB22/view).

Згідно з ним студенти в обов'язковому порядку зобов'язані відпрацьовувати програмний матеріал з дисциплін навчального плану передбачених чинним графіком навчального процесу, не засвоєний ними із-за пропущених занять. Пропуски студентами занять фіксують науково-педагогічні працівники в журналі обліку роботи викладача. Відпрацювання пропущених занять проводиться за графіком за поданням викладачів та доводиться до відома студентів на сайтах кафедри або інших інформаційних ресурсах. Матеріал пропущених студентами лекційних та практичних занять засвоюється ними самостійно за консультаційними рекомендаціями викладачів, які проводять ці заняття, з наступною перевіркою та оцінкою відповідним викладачем рівня знань. Всі матеріали з відпрацьованих студентами пропущених занять зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Відпрацювання пропущених занять за відсутності хвороби здобувача повинні проводитись зазвичай до дати проведення наступного заняття з даної дисципліни.

Дистанційна форма навчання передбачає виконання здобувачами вимог **«Положення про дистанційне навчання в ІФНТУНГ»** (<https://drive.google.com/file/d/1LrLmaUVLMolj-9t8QzvquILVZ8wG38Hi/view>) та **«Положення про електронні навчальні курси ІФНТУНГ»** (<https://docs.google.com/document/d/e/2PACX-1vQvEWsCmSAIUEiBJ5Ig8FzAueIWB7ETbPCiomN6D2K0RZVM5gbIXWSZfc8jiz4IBw/pub>).

Дуальна форма вивчення дисципліни проводиться згідно вимог **«Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ІФНТУНГ»**

(https://docs.google.com/document/d/1oHHzcr0-zmDHDufWyyP2Y4I_GKTwfAOc/edit).

Відповідно до наказу № 224 від 14 серпня 2023 р. всі учасникам освітнього процесу у процесі його реалізації повинні використовувати виключно корпоративну електронну пошту з доменним ім'ям **pung.edu.ua**.

Здобувач повинен вчасно виходити на зв'язок відповідно до графіка занять і посилання в електронному розкладі. Запізнення, що перевищує 5 хв фіксується у електронному журналі викладача. При відеоконференції з метою ідентифікації здобувач зобов'язаний ввімкнути відеокамеру і не вимикати до кінця пари. При виконанні контрольних робіт та інших контрольних заходів здобувач повинен чітко дотримуватись термінів їх виконання. Робота, надіслана з запізненням або не з корпоративної пошти здобувача, не розглядається і оцінюється 0 балів.

2) щодо дотримання принципів академічної доброчесності

Реалізація освітнього процесу з дисципліни передбачає виконання всіма сторонами принципів академічної доброчесності, які в ІФНТУНГ регламентує **«Положення про академічну доброчесність працівників та здобувачів вищої освіти ІФНТУНГ»**.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За дистанційної форми вивчення дисципліни здобувач повинен самостійно виконувати контрольні роботи, модульні контролі із ввімкненою відеокамерою і своєчасно надсилати їх викладачу, самостійно виконати та оформити відповідно до чинних у університеті стандартів курсовий проєкт.

За очної форми вивчення дисципліни контрольні роботи, модульні контролі, інші форми контролю знань здобувачів проводяться в комп'ютерному класі кафедри з використанням наявних там технічних засобів. Здобувач повинен працювати за комп'ютером самостійно, не звертатись за допомогою до колег, не вмикати мобільний телефон, як калькулятор застосовувати відповідний додаток комп'ютера, а не телефона.

3) щодо оцінювання

Загальна оцінка курсу знаходиться як сума балів, одержаних здобувачем за виконання шості практичних робіт та виконання завдань двох модульних контролів (див. таблицю 8).

Процедури допуску і складання заліку з дисципліни відповідають вимогам **«Положення про порядок проведення екзаменів та диференційованих заліків»**

https://drive.google.com/file/d/1Fbx_ZE1hiW-gFFg5fP9rRJ-4QY-0zB22/view

За дистанційної форми навчання виконуються вимоги **«Положення щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій»**

<https://docs.google.com/document/d/1bVEPpf0TNyLyo9qMtQXv266OnLUI0l-0/edit>.

Семестровий диференційований залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з певної дисципліни лише на підставі результатів поточних оцінок протягом семестру та виконаних індивідуальних завдань (розрахункових, графічних тощо). Невиконання індивідуальних завдань, які в навчальному плані визначені як частина навчальної дисципліни, може бути підставою виставлення з дисципліни оцінки «незадовільно». Семестровий диференційований залік планують за відсутності екзамену і не передбачає обов'язкову присутність здобувача освіти очної форми навчання. Семестрова залікова оцінка здобувачам вищої освіти денної форми навчання виставляється до початку поточного семестрового контролю.

Здобувач освіти допущений до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою на семестр з цієї дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (за шкалою ЄКТС отримав ≥ 35 бали з дисципліни).

Здобувачі вищої освіти, які протягом навчального семестру до початку поточного семестрового контролю з будь-якого навчального предмета (дисципліни) набрали ≤ 34 бали, згідно з наказом № 225 від 18 липня 2024 р. можуть покращити результати навчання та отримати допуск до семестрового контролю.

4) щодо кінцевих термінів (дедлайнів) та перескладання

Кінцеві терміни відпрацювання пропущених занять та перескладання контрольних заходів регламентує **«Положення про відпрацювання студентами навчальних занять, що передбачені чинними навчальними планами»** https://drive.google.com/file/d/1Fbx_ZE1hiW-gFFg5fP9rRJ-4QY-0zB22/view. У здобувача є можливість перескласти контрольні роботи та модульні контролі відповідно до вимог **«Положення про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів»** https://drive.google.com/file/d/1YeqiMjmBj-fKhWaiYIutYc66_0T3uPzA/view.

5) щодо визнання результатів навчання у неформальній освіті (у випадку наявності такої можливості)

Якщо результати навчання, одержані у неформальній освіті здобувача, близькі до певних програмних результатів навчання, передбачених робочою програмою даної дисципліни, то ця частина результатів може бути визнана відповідно до вимог **«ПОЛОЖЕННЯ про порядок визнання результатів навчання отриманих у неформальній та інформальній освіті в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу»**, що введено у дію з 09 листопада 2020 року наказом ректора від 09 листопада 2020 року № 283 зі змінами 2020, 2022

Уніфікована інформація

6) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до Положення про звернення здобувачів вищої освіти з питань, пов'язаних з освітнім процесом, затвердженого наказом ректора університету № 43 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/L3VUV>.

7) щодо конфліктних ситуацій

Спілкування учасників освітнього процесу (викладачі, здобувачі) відбувається на засадах партнерських стосунків, взаємопідтримки, взаємоповаги, толерантності та поваги до особистості кожного, спрямованості на здобуття істинного знання. Вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в ІФНТУНГ, затвердженого наказом ректора університету № 44 від 24.02.2020 року. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://griml.com/i42PI>.

8) щодо опитування здобувачів вищої освіти

Після завершення курсу здобувачу надається можливість пройти опитування стосовно якості викладання дисципліни за покликанням <https://nung.edu.ua/departament/yakist-osviti/04-anketuvannya>

9) щодо політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись базових принципів використання інструментів генеративного штучного інтелекту відповідно до Положення про загальні політики використання інструментів генеративного штучного інтелекту в навчальному процесі ІФНТУН, затвердженого наказом ректора університету від 15.03.2024 року №82. Ознайомитись з документом можна за покликанням <https://salol.li/1E36Aae>.

3 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»

3.1 Обсяг навчальної дисципліни

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» згідно з чинним НП, розподіл за семестрами і видами навчальної роботи характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист»

Найменування показників	Всього	Розподіл по семестрах	
		Семестр 7	Семестр 8
Кількість кредитів ECTS	3	3	
Загальний обсяг часу, год	90	90	
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	36	
- лекційні заняття	18	18	
- практичні/семінарські заняття	18	18	
- лабораторні заняття	-	-	
Самостійна робота, год.	54	54	
Форма семестрового контролю	Залік	Залік	

3.2 Лекційні заняття

Тематичний план лекційних занять характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
М 1	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	18	
ЗМ 1	Безпека життєдіяльності	8	
Т 1.1	БЖД. Поняття та визначення. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик, як кількісна оцінка небезпек.	2	4
Т 1.2	Природні загрози, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	2	4
Т 1.3	Техногенні небезпеки та їхні наслідки. Радіаційна безпека. Хімічна безпека	2	4
Т 1.4	Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки. Небезпечні події на транспорті та транспортних комунікаціях	2	4,5
ЗМ2	Цивільний захист	10	
Т 2.1	Законодавча та нормативна база з питань Цивільного захисту. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайні ситуації	2	1, 5
Т 2.2	Ідентифікація і декларування об'єктів підвищеної небезпеки	2	1, 4
Т 2.3	Планування заходів з питань цивільного захисту	2	1, 5

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Кількість годин	Література
Т 2.4	Прогнозування і оцінювання радіаційної обстановки . Іонізуюче випромінювання . Дози опромінювання. Радіаційний і хімічний захист.	2	1, 5
Т 2.5	Забезпечення заходів і дій у межах єдиної державної системи цивільного захисту	2	1

3.3. Практичні заняття

Теми практичних занять з дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» наведені у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять(Т)	Кількість годин	Література
М 1	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	18	
ЗМ1	Безпека життєдіяльності	10	
П 1.1	Оцінювання радіаційної обстановки за допомогою приладів радіаційної розвідки і дозиметричного контролю	2	3
П 1.2	Оцінювання хімічної обстановки за допомогою приладів хімічної розвідки	2	3
П 1.3	Спеціальна обробка (видалення з особового складу радіоактивних речовин (РР), знешкодження ОР і бактерійних засобів (БЗ))	2	2, 3
П 1.4	Нітрати в продуктах харчування	2	3
П 1.5	Перша допомога при невідкладних станах	2	2
ЗМ2	Цивільний захист	8	
П 2.1	Засоби індивідуального захисту органів дихання	2	3
П 2.2	Захист людини в побутових умовах від небезпечних факторів впливу навколишнього середовища	2	2
П.2.3	Захист людини від електромагнітного випромінювання	2	2
П 2.4	Основні визначення при прогнозуванні і оцінці хімічної обстановки.	1	3
П 2.5	Прогнозування і оцінювання хімічної обстановки під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах	1	2

3.4 Лабораторні заняття

Лабораторні заняття не передбачені

3.5 Завдання для самостійної роботи здобувача

Види самостійної роботи у межах даного курсу наводяться у таблиці 5.

Таблиця 4 – Види самостійної роботи

Найменування видів самостійної роботи	Кількість годин
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	38
Підготування до практичних занять та контрольних заходів	8
Підготування до лабораторних робіт, звітів протоколів з лабораторних робіт	-
Виконання курсової роботи	-
Усього годин	54

Перелік матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 5.

Таблиця 5 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення (Т)	Кількість годин	Література
М 1	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	38	
ЗМ1	Безпека життєдіяльності	20	
Т 1.1	Головні визначення безпеки життєдіяльності	4	4
Т 1.2	Критерії переходу небезпечної події у НС, одиниці виміру показників класифікаційної ознаки НС та їхні порогові значення у природному середовищі, виробничій, транспортній та інших сферах життєдіяльності.	4	1,4,9
Т 1.3	Розробка ризик-стратегії з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків. Вибір методів управління виявленим ризиком.	4	3,6
Т 1.4	Ідентифікація та оцінювання рівня небезпеки за допомогою імовірнісних структурно-логічних моделей. Обґрунтування категорії ОГ за рівнем загрози техногенного, природного і терористичного характеру та ступенем їхньої захищеності.	4	4,6
Т 1.5	Обґрунтування категорії ОГ за рівнем загрози техногенного, природного і терористичного характеру та ступенем їхньої захищеності.	4	1,4,6,7, 9
ЗМ2	Цивільний захист	18	
Т 2.1	Класифікація НС в Україні. Функціональна підсистема моніторингу і прогнозування НС. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити НС	3	1,4,6
Т 2.2	Противибуховий і протипожежний захист	3	4,9,10
Т 2.3	Розробка планів захисту ОГ в особливий період. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження.	3	4,6,7
Т 2.4	Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС	3	1,4,6,7, 9
Т 2.5	Оцінка хімічної обстановки за допомогою приладів хімічної розвідки	3	3,5
	Усього годин	38	

Контроль за опрацюванням тем, винесених на самостійне навчання, входить до поточного оцінювання за відповідними змістовими темами.

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна література

1. Перкун, І. В. Цивільний захист : навч. посіб. / І. В. Перкун, В. Г. Погребняк. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. – 94 с.
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=475045
2. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. [Електроний ресурс] : практикум. Ч - 2 / Перкун І. В., Погребняк В. Г. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2021 - 38 с.
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=465939
3. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. [Електроний ресурс] : практикум. Ч - 1 / Пащенко О. В., Перкун І. В., Погребняк В. Г. - Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020 - 73 с.
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=463102
4. Основи охорони праці та безпека життєдіяльності : навч. посіб. Ч. 2 / В. Г. Погребняк, В. Я. Шиманський, А. В. Погребняк, І. В. Перкун. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2025. 137 с. https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=479168
5. Професійна та цивільна безпека : конспект лекцій / Я. М. Семчук, Г. Д. Лялюк-Вітер, Г. М. Кривенко, Л. Я. Савчук. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2023. – 133 с.
https://search.library.nung.edu.ua/DocDescription?doc_id=477110

4.2 Додаткова література

6. Порядок ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та ведення їх обліку. Постанова КМУ від 13 вересня 2022 р. № 1030 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1030-2022-%D0%BF#n12>.
7. Порядок розслідування аварій на об'єктах підвищеної небезпеки <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/965-2023-%D0%BF#Text>
8. Кодекс Цивільного Захисту України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
9. Правила безпеки під час поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1127-13#n15>
10. Правила пожежної безпеки в Україні. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15#n14>

4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів.
12. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».
13. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».
14. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
15. Міжнародний стандарт ISO 45001 - Менеджмент системи професійного здоров'я та безпеки.
16. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.

5 ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ Й ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи навчання й оцінювання в межах дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» наведені в таблиці 6.

Таблиця 6 – Забезпечення програмних результатів навчання відповідними формами та методами

Шифр програмного результату навчання	Методи навчання (МН)	Форми і методи оцінювання (МФО)
ПРН11 ПРН14	МН 1.1 – лекція МН 3.4 – практичні роботи МН 2.4 – мультимедійні методи МН 18 – методи самостійної роботи	МФО 2 – залік МФО 4 – поточний контроль МФО 6 – письмовий контроль МФО 8 – тестовий контроль

Шифри програмного результату навчання запозичені з ОПП, а їх зміст наведений в першому розділі даної програми.

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМИ НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які здобувачі освіти можуть отримати за результатами кожного виду поточного та підсумкового контролів, наведена в таблиці 7.

Таблиця 7 – Розподіл балів оцінювання

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
МФО 8 – тестовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля ЗМ1: Кл1	30
Контроль засвоєння практичних навиків модуля ЗМ1, у т.ч.:	20
МФО 4 – поточний контроль по П 1.1	4
МФО 5 – усний контроль по П 1.2	1
МФО 8 – тестовий контроль по П 1.2	3
МФО 5 – усний контроль по П 1.3	1
МФО 8 – тестовий контроль по П 1.3	3
МФО 4 – поточний контроль по П 1.4	4
МФО 6 – письмовий контроль по П 1.5	4
МФО 8 – тестовий контроль засвоєння теоретичних знань модуля ЗМ2: Кл2	30
Контроль засвоєння практичних навиків модуля ЗМ2, у т.ч.:	20
МФО 6 – письмовий контроль по П 2.1	4
МФО 5 – усний контроль по П 2.2	2
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.2	2
МФО 4 – поточний контроль по П 2.3	2
МФО 6 – письмовий контроль по П 2.3	2
МФО 5 – усний контроль по П 2.4	2
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.4	2
МФО 5 – усний контроль по П 2.5	2
МФО 8 – тестовий контроль по П 2.5	2
Усього	100

Поточний контроль засвоєння змістових модулів дисципліни ЗМ1, ЗМ2 здійснюються за тестовим методом (МФО8) з використанням програмованого контролю (МФО9) по завершенню вивчення змістовних модулів.

Здобувачі освіти можуть отримати заохочувальні бали за підготовку оглядів наукових праць, презентацій по одній із тем СРС дисципліни, виконання додаткових завдань, проходження курсів, опублікування тез чи наукових статей тощо. Сумарна кількість заохочуваних балів не більше 10.

За умови виконання усіх видів робіт, передбачених навчальним планом та програмою і підтвердження опанування на відповідному рівні результатів навчання, здобувачу вищої освіти виставляється семестрова оцінка з дисципліни у формі заліку. Присутність здобувача під час виставлення викладачем заліку з дисципліни не обов'язкова.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням застосовуються рівні навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, наведені в таблиці 8.

Таблиця 8 – Рівні навчальних досягнень

Рівні навчальних досягнень	Відсоток балу за виконання завдань	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач вищої освіти	
Відмінний	90...100	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для вирішення поставлених перед ним завдань
Достатній	75...89	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні недоліки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	60...74	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Незадовільний	менше 60	має фрагментарні знання (менше половини) у незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача

Результати навчання з дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» відповідно до шкали, наведеної в таблиці 9).

Таблиця 9 - Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
Добре	82-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
Задовільно	67-74	D	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків
	60-66	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або скласти іспит
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота

7. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес відбувається в аудиторіях університету, оснащених мультимедійним обладнанням, навчальних та науково-дослідних аудиторіях кафедри технологій захисту навколишнього середовища та безпеки праці, обладнаних відповідними технічними засобами, обладнанням, приладами (зокрема, в предметній тематичній аудиторії університету 0300, що закріплена за кафедрою та оснащена мультимедійним обладнанням). Крім того, використовується сучасна матеріально-технічна база університету, а саме: комп'ютерні класи загальноуніверситетського призначення, науково-технічна бібліотека та ін.